

Když mlčet

Běžný život podnikatele je spojen s řadou povinností oznamovacího charakteru. Většina těchto povinností se opírá o řádně vedené účetnictví či (v případě podnikatelů – fyzických osob s obratem do pětadvaceti milionů korun ročně) daňovou evidenci.

Jak podat přiznání

Podnikatel musí v průběhu svého podnikání zejména řádně a včas podávat daňová přiznání. Přiznání k dani z příjmů je nutné podat do konce třetího měsíce po konci zdaňovacího období. Tato lhůta však může být prodloužena. Rozhodne-li se podnikatel například využít služeb daňového poradce, je možné ji prodloužit až o tři další měsíce. V této si-

tuaci je však nutné ještě před skončením původní lhůty uložit u finančního úřadu příslušnou plnou moc.

Pokud je zdaňovací období kratší než jeden rok (tak je tomu například u DPH), podává se daňové přiznání do pětadvaceti dnů po skončení zdaňovacího období. Tuto lhůtu nelze prodloužovat. Specifickou záležitostí jsou pak přiznání k dani z příjmů například v případě fúzí, rozdělení společností, změny právní formy společnosti či změny účetního a zdaňovacího období. V těchto případech se daňové přiznání podává zpravidla do konce měsíce následujícího po měsíci, v němž nastala rozhodná událost (třeba zápis změny právní formy).

Při podávání přiznání by podnikatel neměl zapomenout na přílohy povinných příloh. Mezi ty patří kupříkladu znalecký posudek, který musí být přiložen k přiznání daně z převodu nemovitostí, či finanční výkazy (rozvaha, výsledovka, příloha). Ty patří k přiznání k dani z příjmů každého podnikatele, který vede podvojný účetnictví.

Daňové přiznání je třeba podat na tiskopise vydaném Ministerstvem financí, případně v elektronické podobě, která odpovídá uspořádání údajů schválenému tímto ministerstvem – jde o formát pro elektronickou výměnu dat xml. Platně elektronicky podávat lze dnes pouze prostřednictvím webové aplikace Elektronická podá-

neznámená zlato

**Druhý díl seriálu
o povinnostech podnikatele
vůči úřadům se zaměřuje
na informace, které podnikatel
musí poskytovat finančnímu,
celnímu a statistickému úřadu.
Těchto povinností je
bohužel mnoho a sankce
nejsou jen symbolické.**

ní (EPO) Ministerstva financí. Tu najdeme na internetové adrese <http://eds.mfcr.cz>. Podání prostřednictvím elektronické pošty opatřené zaručeným elektronickým podpisem v současné době správci daně nepřijímají. Od července loňského roku lze pro elektronická podání využívat také datové schránky. Formát dokumentu je však opět xml.

Pokud podnikatel nepodá daňové přiznání řádně a včas, hrozí mu kromě úroku z prodlení z daňového nedoplatku ještě další sankce. Tou je takzvané zvýšení daně až o 10 procent oproti vyměřené výši daně. Pokud by podnikatel na podání daňového přiznání zapomněl úplně, má správce daně nástroje, jak se domoci splnění jeho zákonných povinností. V první řadě podnikatele vyzve, aby tak učinil. Správce daně má přitom pravomoc vyzvat k podání daňového přiznání i subjekt, který takovou povinnost nemá přímo ze zákona – například veřejnou obchodní společnost.

Pokud podnikatel na výzvu nereaguje, je správce daně oprávněn předpokládat, že daňový subjekt vykázal nulovou daňovou povinnost. Pak může stanovit daň podle takzvaných

pomůcek, které získává zcela libovolně, a to i bez součinnosti podnikatele – kupříkladu podle průměrné marže v daném odvětví podnikání.

Další nezbytná hlášení

Podnikatel kromě daňových přiznání předkládá finančnímu úřadu i další tiskopisy, mezi jinými Vyúčtování daně vybírané srážkou – za předpokladu, že je zaměstnavatelem. Dále pak Oznámení plátce daně o dani z příjmů vybírané srážkou, Hlášení plátce daně o provedení srážky zajištění daně ze zdanitelných příjmů či Souhrnné hlášení. Naposledy jmenované hlášení se podává jako doplněk přiznání k DPH.

Často se také zapomíná na oznamovací povinnost v rámci takzvané součinnosti třetích osob. Tu má každý podnikatel, který vyplatí fyzické osobě za samostatnou výdělečnou činnost nebo za pronájem více než 40 tisíc korun za kalendářní rok a nesráží z této částky daň. Takový podnikatel musí do 15. února následujícího roku zaslat oznámení o částce, dni a důvodu úhrady, jméno, bydliště či místo podnikání příslušné fyzické osoby. Finanční úřad může díky takovému oznámení zcela hladce zjistit, zda tato fyzická osoba ze svého příjmu odvedla příslušnou daň.

Požadavky celního a statistického úřadu

Nelze zapomenout ani na podávání výkazu Intrastat, který sice není spojen s povinností uhradit daň, ale jeho zanedbání může podnikateli přinést negativní důsledek v podobě pokuty za nesplnění zákonné povinnosti. Ve výkazu Intrastat se sleduje pohyb zboží mezi členskými státy EU. Povinnost vykazovat přijetí a odeslání zboží z Unie a do ní má takzvaná zpravodajská jednotka od okamžiku, kdy překročí hranici osmi milionů korun za kalendářní rok (přijetí a odeslání se přitom sleduje zvlášť).

Zpravodajská jednotka se registruje u celního úřadu a výkaz Intrastat podává každý měsíc. Buď v písemné podobě do desátého pracovního dne následujícího kalendářního měsíce, nebo do dvanáctého pracovního dne v případě hlášení v elektronické podobě. Povinnost podávat výkaz Intrastat trvá i v případě, že za daný měsíc zpravodajská jednotka žádné odeslání či přijetí neuskutečnila. Tehdy podává takzvané negativní hlášení, a to až do konce kalendářního roku následujícího po roce, v němž došlo naposledy k překročení hranice pro vykazování. Pokud podnikatel neplní tyto povinnosti, může mu celní orgán uložit pokutu až do výše jednoho milionu korun.

Podnikatele může kromě povinnosti podávat daňová přiznání a hlášení a ukládat finanční výkazy potkat ještě povinnost vyplnit statistické hlášení v rámci programu statistických zjišťování Českého statistického úřadu (ČSÚ). Program statistických zjišťování stanoví ČSÚ vyhláškou vždy dopředu, nejpozději do 30. listopadu roku předcházejícího roku, v němž bude statistické zjišťování prováděno.

V programu se stanoví, jakých zpravodajských jednotek se bude statistické zjišťování týkat, jaké údaje a jakým způsobem se budou zjišťovat. Vedle tohoto programu může ČSÚ provádět i jiná statistická zjišťování, avšak pouze na dobrovolné bázi. Pouze v případě neposkytnutí požadovaných údajů v rámci programu statistických zjišťování může být podnikateli uložena sankce za správný delikt. Její výše může být až 100 tisíc korun.

Další povinností podnikatele v oblasti archivace dokumentů objasníme v příštím čísle spolu s popisem povinností podnikatele při změnách v podnikání.

**MGR. DANIELA MUSILOVÁ, PRK PARTNERS
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
ING. GABRIELA MAGSUMOVÁ, PRK ECOVIS**